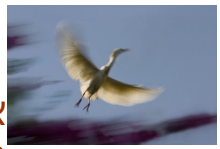
בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ו', כ"א בשבט תש"ע (05 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לראות או... לא לראות

אחד מפלאי הבריאה:
מלמדים אותנו כי עולם החומר מתאפיין ב-3 מצבי צבירה, שהם: מוצק, נוזל וגז. התבוננות קלה תראה לנו כי את המוצקים וכן את הנוזלים אפשר לראות אותם. אך על-פי רוב, את הגזים הנפוצים שאנחנו מכירים אותם, כגון חנקן, חמצן, הליום, גז בישול – אי אפשר לראותם! הפלא גובר כאשר מבינים שכל חומר בנוי מאטומים ושהאטומים האלו בנויים מאותם סוגי חלקיקי אטומים: פרוטונים, ניוטרונים ואלקטרונים. ועוד כי ההבדל היחיד בין אטום פחמן לבין אטום חנקן הוא שהאחרון בעל פרוטון אחד נוסף וניוטרון אחד נוסף. והוא דווקא – החנקן ה'כבד יותר' – הוא זה שאינו נראה לעין...
ואז נשאלת השאלה:וב
האם נוכל לתאר לעצמנו עולם שבו יכולנו לראות גם את מולקולות האוויר הסובבות אותנו? איזה מין עולם זה? מהר מאד היינו מבינים שבעולם כזה לא היינו זוכים "לראות את היער מרוב העצים"! כלומר, היינו חיים בערפל מתמד, ערפל שהיה מקשה עלינו מאד להבחין דברים שחשוב היה לנו לראות אותם, שלא נדבר על קושי עצום להבחין בין טפל ועיקר.
ברכה זו – שאיננו מסוגלים לראות את מולקולות האוויר – היא חסד של בורא העולם.
כוונת הציווי הראשוני של ה' לאדם וחוה: "וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹקִים ... פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת-הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ ..." [בראשית א' 28] היא ליישב את העולם, לפתח אותו, לבנות אותו וכד'. את כל זה אין לעשות בעולם, במציאות שבה אנחנו לא רואים בבירור.
אך מה עושים כאשר יוצאים ממצרים לאמצע מדבר לא זרוע, לתוך אי-וודאות מוחלטת???
אזי, זקוקים אנו לעיניים שיכולות לראות

א וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדְיָן, חֹתֵן מֹשֶׁה, אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה, וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: כִּי-הוֹצִיא יְהוָה אֶת-יִשְׂרָאֵל, מִמִּצְרָיִם. **ב** וַיִּקַּח, יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה, אֶת-צִפֹּרָה, אֵשֶׁת מֹשֶׁה--אַחַר, שִׁלּוּחֶיהָ. **ג** וְאֶת, שְׁנֵי בָנֶיהָ: אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד, גֵּרְשֹׁם--כִּי אָמַר, גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה. **ד** וְשֵׁם הָאֶחָד, אֱלִיעֶזֶר--כִּי-אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי, וַיַּצִּלֵנִי מֵחֶרֶב פַּרְעֹה. **ה** וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה, וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ--אֶל-מֹשֶׁה: אֶל-הַמִּדְבָּר, אֲשֶׁר-הוּא חֹנֶה שָׁם--הַר הָאֱלֹהִים. **ו** וַיֹּאמֶר, אֶל-מֹשֶׁה, אֲנִי חֹתְנְךָ יִתְרוֹ, בָּא אֵלֶיךָ; וְאִשְׁתְּךָ--וּשְׁנֵי בָנֶיהָ, עִמָּהּ. **ז** וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לִקְרַאת חֹתְנוֹ, וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשַּׁק-לוֹ, וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ-לְרֵעֵהוּ, לְשָׁלוֹם; וַיָּבֹאוּ, הָאֹהֱלָה. **ח** וַיְסַפֵּר מֹשֶׁה, לְחֹתְנוֹ, אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפַרְעֹה וּלְמִצְרַיִם, עַל אודֹת יִשְׂרָאֵל: אֵת כָּל-הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתַם בַּדֶּרֶךְ, וַיַּצִּלֵם יְהוָה. **ט** וַיִּחַדְ יִתְרוֹ--עַל כָּל-הַטּוֹבָה, אֲשֶׁר-עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל: אֲשֶׁר הִצִּילוֹ, מִיַּד מִצְרָיִם. **י** וַיֹּאמֶר, יִתְרוֹ, בָּרוּךְ יְהוָה, אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פַּרְעֹה: אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת-הָעָם, מִתַּחַת יַד-מִצְרָיִם. **יא** עַתָּה יָדַעְתִּי, כִּי-גָדוֹל יְהוָה מִכָּל-הָאֱלֹהִים: כִּי בַדָּבָר, אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם. **יב** וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה, עֹלָה וּזְבָחִים--לֵאלֹהִים; וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכֹל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל, לֶאֱכָל-לֶחֶם עִם-חֹתֵן מֹשֶׁה--לִפְנֵי הָאֱלֹהִים. **יג** וַיְהִי, מִמָּחֳרָת, וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה, לִשְׁפֹּט אֶת-הָעָם; וַיַּעֲמֹד הָעָם עַל-מֹשֶׁה, מִן-הַבֹּקֶר עַד-הָעָרֶב. **יד** וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה, אֵת כָּל-אֲשֶׁר-הוּא עֹשֶׂה לָעָם; וַיֹּאמֶר, מָה-הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם--מַדּוּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבַדֶּךָ, וְכָל-הָעָם נִצָּב עָלֶיךָ מִן-בֹּקֶר עַד-עָרֶב. **טו** וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, לְחֹתְנוֹ: כִּי-יָבֹא אֵלַי הָעָם, לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים. **טז** כִּי-יִהְיֶה לָהֶם דָּבָר, בָּא אֵלַי, וְשָׁפַטְתִּי, בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ; וְהוֹדַעְתִּי אֶת-חֻקֵּי הָאֱלֹהִים, וְאֶת-תּוֹרֹתָיו. **יז** וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה, אֵלָיו: לֹא-טוֹב, הַדָּבָר, אֲשֶׁר אַתָּה, עֹשֶׂה. **יח** נָבֹל תִּבֹּל--גַּם-אַתָּה, גַּם-הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ: כִּי-כָבֵד מִמְּךָ הַדָּבָר, לֹא-תוּכַל עֲשֹׂהוּ לְבַדֶּךָּ. **יט** עַתָּה שְׁמַע בְּקֹלִי, אִיעָצְךָ, וִיהִי אֱלֹהִים, עִמָּךְ; הֱיֵה אַתָּה לָעָם, מוּל הָאֱלֹהִים,

"לוּ--עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{56}	(י-ם): 16^{41}	(ת"א): 16^{56}	(חיפה): 16^{45}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{55}	(י-ם): 17^{55}	(ת"א): 17^{56}	(חיפה): 17^{54}

פרשת השבוע: "יִתְרוֹ" [שמות י"ח 1 – כ' 22]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ו', כ"א בשבט תש"ע (05 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

וְהֵבֵאתָ אַתָּה אֶת-הַדְּבָרִים, אֶל-הָאֱלֹהִים. **כ** וְהִזְהַרְתָּה אֶתְהֶם, אֶת-הַחֻקִּים וְאֶת-הַתּוֹרֹת; וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם, אֶת-הַדֶּרֶךְ יֵלְכוּ בָהּ, וְאֶת-הַמַּעֲשֶׂה, אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן. **כא** וְאַתָּה תֶּחֱזֶה מִכָּל-הָעָם אַנְשֵׁי-חַיִל יִרְאֵי אֱלֹהִים, אַנְשֵׁי אֱמֶת--שֹׂנְאֵי בָצַע; וְשַׂמְתָּ עֲלֵהֶם, שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת, שָׂרֵי חֲמִשִּׁים, וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת. **כב** וְשָׁפְטוּ אֶת-הָעָם, בְּכָל-עֵת, וְהָיָה כָּל-הַדָּבָר הַגָּדֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ, וְכָל-הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ-הֵם; וְהָקֵל, מֵעָלֶיךָ, וְנָשְׂאוּ, אִתָּךְ. **כג** אִם אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה, תַּעֲשֶׂה, וְצִוְּךָ אֱלֹהִים, וְיָכָלְתָּ עָמֹד; וְגַם כָּל-הָעָם הַזֶּה, עַל-מְקֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם. **כד** וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה, לְקוֹל חֹתְנוֹ; וַיַּעַשׂ, כֹּל אֲשֶׁר אָמָר. **כה** וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי-חַיִל מִכָּל-יִשְׂרָאֵל, וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל-הָעָם--שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת, שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת. **כו** וְשָׁפְטוּ אֶת-הָעָם, בְּכָל-עֵת: אֶת-הַדָּבָר הַקָּשֶׁה יְבִיאוּן אֶל-מֹשֶׁה, וְכָל-הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם. **כז** וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה, אֶת-חֹתְנוֹ; וַיֵּלֶךְ לוֹ, אֶל-אַרְצוֹ. [שמות י"ח 1-27]

יכט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, לְחֹבָב בֶּן-רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חוֹתֵן מֹשֶׁה, נֹסְעִים אֲנַחְנוּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה, אֹתוֹ אֶתֵּן לָכֶם; לְכָה אִתָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ, כִּי-יְהוָה דִּבֶּר-טוֹב עַל-יִשְׂרָאֵל. **ל** וַיֹּאמֶר אֵלָיו, לֹא אֵלֵךְ: כִּי אִם-אֶל-אַרְצִי וְאֶל-מוֹלַדְתִּי, אֵלֵךְ. **לא** וַיֹּאמֶר, אַל-נָא תַּעֲזֹב אֹתָנוּ: כִּי עַל-כֵּן יָדַעְתָּ, חֲנֹתֵנוּ בַּמִּדְבָּר, וְהָיִיתָ לָּנוּ, לְעֵינָיִם. **לב** וְהָיָה כִּי-תֵלֵךְ עִמָּנוּ: וְהָיָה הַטּוֹב הַהוּא, אֲשֶׁר יֵיטִיב יְהוָה עִמָּנוּ--וְהֵטַבְנוּ לָךְ. **לג** וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה, דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וַאֲרוֹן בְּרִית-יְהוָה נֹסֵעַ לִפְנֵיהֶם, דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים, לָתוּר לָהֶם, מְנוּחָה. **לד** וַעֲנַן יְהוָה עֲלֵיהֶם, יוֹמָם, בְּנָסְעָם, מִן-הַמַּחֲנֶה. [במדבר י' 29-34]

מנהג קדום אצל יהודי תוניס, **הלילה** – ליל חמישי, לקראת השבת שבה נקרא בתורה את פרשת "**יתרו**" - לערוך '**סעודת יתרו**': מסבים באכילה, שתיה ושירה. מבין הטעמים למנהג, כיוון שנכתבו בפרשה זו **עשרת הדברות**, והתורה נמשלה לכלה, שנאמר: =**תורה ציווה לנו משה, מורשה קהילת יעקב**=[דברים ל"ג 4] ודרשו חז"ל: אל תקרא מורשה אלא מאורסה. הסעודה באה, איפא, להביע את שמחת מתן תורה. באלג'יר גם היו עושים שמחה גדולה והיו קוראים לה "סעודת **סיום**", ראשי תיבות ל**ס**עודת י**תרו** **ומ**שה. גם ב"חדרים" חגגו את חג "**חתימת יתרו**" בסעודה גדולה ואכלו בה ביצים שקבצו מכל ילד ורשמו עליהן את שם הילד, וכל ילד אכל ביצתו להימנע מאבק גזל. [לוח דבר בעתו]

כא וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן, לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ, וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ, לְהָאִיר לָהֶם--לָלֶכֶת, יוֹמָם וָלָיְלָה. **כב** לֹא-יָמִישׁ עַמּוּד הֶעָנָן, יוֹמָם, וְעַמּוּד הָאֵשׁ, לָיְלָה--לִפְנֵי, הָעָם. [שמות י"ג 21-22]

ענן ביום כשם שהרועה זהיר בצאנו ביום מפני החמה.

ביום ישנו אור חזק, אור מסנוור שמקשה על הראיה. לפיכך יש צורך לצמצם ולעמעם מעט מאור זה. בנוסף לכך, ביום השמש מחממת, לפעמים יתר על המידה, והפתרון לכך הוא בסיכוך ובהצלה מפני להט השמש. עמוד הענן בהקשר זה ממלא את שני התפקידים. הוא מעמעם את הסנוור וגורם לכך שהעם יוכל לראות, והוא מצנן במקצת את החום. עמוד הענן מגן על העם מפגעי היום. מצד שני יש למציאות הענן "מחיר" מסויים. **הענן מונע מהאדם את ההופעה השלמה,** הוא מערפל. כך גם במציאות חייו של האדם - ביום יש מציאות ברורה, והאדם מרגיש שהוא קולט הכל, משיג את הכל, והכל ברור לו. יש צורך במשהו שיערפל ויטשטש, משהו שיפגע לכאורה בודאות ובבטחון העצמי הנובע מתחושת ההבנה והשליטה במתרחש. הטשטוש גורם לאדם לחוש מעט את חוסר הוודאות ולחיות ברמה מסויימת של אי-בהירות ביחס למתרחש. אולם באופן עמוק, אין מציאות הענן מהווה פגיעה אלא ההפך הוא הנכון; רק כך יכולה להופיע התגלות - "ה' אמר לשכון בערפל"[5]. דווקא הערפל, שמונע מאדם את הסנוור מהופעה אלוקית גדולה מיכולת קליטתו, הוא המאפשר התגלות באופן כזה שאפשר לקלוט אותה, והיא אינה 'שורפת' ומכלה.

http://www.yhy.co.il/content/view/293/168/lang.he/

טו. חג יתרו או סעודת יתרו

"לוּ--עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{56}	(י-ם): 16^{41}	(ת"א): 16^{56}	(חיפה): 16^{45}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{55}	(י-ם): 17^{55}	(ת"א): 17^{56}	(חיפה): 17^{54}

פרשת השבוע: "יִתְרוֹ" [שמות י"ח 1 – כ' 22]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ו', כ"א בשבט תש"ע (05 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ביום חמישי לפרשת יתרו עורכים בבית סעודה, שכל הילדים מצפים לה בקוצר רוח. בסעודה זו משתמשים בכלים זעירים כגון צלחות, כוסות, סכו"ם וכו', שמותאמים לילדים. המנה העיקרית בסעודה היא - בשר יונה. שוחטים יונים כמספר הבנים שבמשפחה. בסוף הסעודה מגישים לילדים ממתקים וכמה מיני עוגות זעירות הנאכלות בפורים. רבני תוניס מחו כמה פעמים נגד מנהג זה, אך לא הצליחו לעקרו. אפשר לראות את מקורו של מנהג זה בכבוד הניתן לילדים שב"כותאב" (חדר), שהגיעו לשלב "הפרשה", הוא השלב השלישי בלימודיהם, וידעו לקרוא בפעם הראשונה את עשרת הדברות. במרוצת הזמן הפכה החגיגה לחגם של כל הבנים, ללא הבדל. סעודת יתרו מזכירה גם מגפת אסכרה, שהסתיימה בשבוע פרשת יתרו.
http://www.daat.ac.il/daat/toshba/minhagim/tu3.htm

שבת שלום ומבורך,
ברברה ומרדכי

"לוּ--עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{56}	(י-ם): 16^{41}	(ת"א): 16^{56}	(חיפה): 16^{45}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{55}	(י-ם): 17^{55}	(ת"א): 17^{56}	(חיפה): 17^{54}

פרשת השבוע: "יִתְרוֹ" [שמות י"ח 1 – כ' 22]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.